

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-3134/2024-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca, Dubravke Zubović, predsjednice vijeća, Nevenke Baran, sutkinje izjaviteljice i Maje Bilandžić, članice vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom GEOFIZIKA d.d. u stečaju, OIB 23290350589, Zagreb, Savska cesta 64, odlučujući o žalbi razlučnog vjerovnika ŠKOLSKA KNJIGA d.d., OIB 38967655335, Zagreb, Masarykova 28, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3948/2016-221 od 19. srpnja 2024., u sjednici vijeća održanoj 20. kolovoza 2024.

r i j e š i o j e

Odbija se žalba razlučnog vjerovnika ŠKOLSKA KNJIGA d.d., OIB 38967655335, Zagreb, Masarykova 28 i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3948/2016-221 od 19. srpnja 2024.

Obrazloženje

1. Trgovački sud u Zagrebu je rješenjem poslovni broj St-3948/2016-221 od 19. srpnja 2024. odlučio da će se kupcu Školska knjiga d.d., OIB 38967655335, Zagreb, Masarykova 28, predat dosuđena nekretnina u vlasništvu stečajnog dužnika upisana u zemljišnim knjigama Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Zemljišnoknjižni odjel Zagreb, u zk.ul.br. 9352, k.o. Trešnjevka, z.k.č.br. 4778/5 u naravi zgrada, Savska cesta broj 64, ukupne površine 477 m² (ranije upisana u zemljišnim knjigama Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Zemljišnoknjižni odjel Zagreb, u zk.ul.br. 24432, k.o. Grad Zagreb, z.k.č.br. 4490/54), nakon što u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti ovoga rješenja kupac podmiri troškove stečajnog postupka iz čl. 254. Stečajnog zakona u daljnjem iznosu od 145.917,10 EUR/1.099.412,38 kn i to:

- iz preostalog iznosa jamčevine od 36.585,10 EUR / 275.650,44 kn, uplaćenog na račun Financijske agencije IBAN: HR1123900011300028787, prijenosom tog novčanog iznosa na račun stečajnog dužnika broj HR 72 2400 0081 1103 90644, ID nadmetanja 24681, te

- uplatom preostalog iznosa od 109.332,00 EUR / 823.761,94 kn od strane kupca Školska knjiga d.d., OIB 38967655335, Zagreb, Masarykova 28, na račun stečajnog dužnika broj HR 72 2400 0081 1103 90644.

2. Takvo je rješenje prvostupanjski sud donio na temelju odredaba čl. 247. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24; dalje: SZ), čl. 254. SZ-a, čl. 5. st. 1., 7. i 15. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima („Narodne novine“ broj 105/15; dalje: Uredba), čl. 111. Zakona o doprinosima („Narodne novine“ broj: 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18; dalje: ZD), čl. 113. st. 1. t. 2.1. ZD-a i čl. 108. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24; dalje: OZ).

3. Protiv prvostupanjskog rješenja žalbu je izjavio razlučni vjerovnik (dalje: žalitelj) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi u bitnom navodi da sud nije imao ovlasti pozivati stečajnog upravitelja na ispravke i dopune obračuna troškova sukladno čl. 109. Zakona o parničnom postupku. Sud je počinio bitnu povredu odredaba Zakona o parničnom postupku i pogrešno primijenio odredbe Stečajnog zakona kada je preuzeo dužnost stečajnog upravitelja da raspodjeli postignutu kupovninu. Dužnost je stečajnog upravitelja a ne suda voditi računa da se preostali iznos kupovnine rasporedi na način koji omogućava namirenje tražbina vjerovnika stečajne mase, a potom prema raspoloživim sredstvima i o namirenju tražbina stečajnih vjerovnika. Sud je prekoračio zahtjev stečajnog upravitelja čime je počinjena apsolutno bitna povreda odredbe iz čl. 354. st. 2. t. 11. i t. 12. Zakona o parničnom postupku. Daljnju bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku sud je počinio jer se u obrazloženju pozvao na odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske koje nisu javno objavljene. Sud je nepotpuno utvrdio činjenično stanje kada je propustio utvrditi da u imovinu stečajnog dužnika spadaju tražbine prema Libiji u iznosu od 71.162.352,90 kn bez obzira što iste nisu unovčene i pokretnine koje nisu unovčene. Sud je propustio utvrditi ukupnu vrijednost stečajne mase u iznosu od 95.159.376,20 kn, te postotak vrijednosti u kojima pojedina imovina sudjeluje u ukupnosti stečajne mase, radi čega bi prodana nekretnina predstavlja 24,01% razmjerne vrijednosti stečajne mase, tako da neizravni troškovi u tom omjeru terete unovčenje nekretnine. Stvarno nastali troškovi unovčenja uvijek terete stvar ili pravo koje je opterećeno razlučnim pravom. Ostale obaveze stečajne mase terete stvar ili pravo koje je opterećeno razlučnim pravom, samo ako se radi o jedinoj imovini stečajnog dužnika ali ako stečajni dužnik ima više stvari ili predmeta koji čine stečajnu masu, tada stvar ili pravo koje je opterećeno razlučnim pravom, u snošenju ostalih obaveza stečajne mase sudjeluje razmjerno svom udjelu stečajnoj masi. Rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2985/2021 od 15. lipnja 2021. ukinuto je rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3948/2016 od 26. ožujka 2021. u dijelu točke III. izreke kojim je odlučeno da troškovi po čl. 254. SZ-a iznose više od 866.950,73 kn i u tom dijelu predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak. U ponovnom postupku prvostupanjski sud nije postupio po uputi drugostupanjskog suda iz rješenja od 15. lipnja 2021. Predlaže da ovaj drugostupanjski sud preinači prvostupanjsko rješenje a podredno da rješenje ukinе i predmet vratiti prvostupanjskom sudu radi donošenja nove i zakonite odluke.

4. Odgovor na žalbu nije podnesen.

5. Žalba razlučnog vjerovnika nije osnovana.

6. Ispitavši pobijano rješenje na temelju odredaba čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP) u vezi s odredbama čl. 381. ZPP-a i čl. 10. SZ-a, u granicama žalbenih razloga te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a te na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je ono pravilno i zakonito.

7. Dakle, u konkretnom slučaju unovčena je nekretnina stečajnog dužnika na kojoj postoji razlučno pravo, a pobijanim rješenjem odlučeno je o podmirenju troškova stečajnog postupka (koji su ostali sporni nakon rješenja ovog drugostupanjskog suda u predmetu poslovni broj PŽ-2985/2021-2 od 15. lipnja 2021.), primjenom odredbe čl. 254. SZ-a.

8. Neosnovano žalitelj smatra da sud nije imao ovlasti pozivati stečajnog upravitelja na ispravke i dopune obračuna troškova. Sud imenuje i razrješava stečajnoga upravitelja, nadzire njegov rad i daje mu obvezne upute, u skladu s odredbama Stečajnog zakona (čl. 76. st. 1. t. 3. SZ-a). Rješenje o namirenju ne donosi stečajni upravitelj. Nakon unovčenja nekretnina rješenje o namirenju ima na temelju obračuna troškova donijeti sud sukladno odredbi čl. 248. SZ-a, kojom je propisano da nakon unovčenja stvari ili prava na kojem postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi, sud iz iznosa ostvarenog prodajom namiruje troškove unovčenja iz čl. 254. SZ-a, namiruje tražbine razlučnih vjerovnika, a preostali iznos predaje stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika, a o tome svemu donosi rješenje u roku od 30 dana od pravomoćnosti rješenja o dosudi.

9. Osim što donosi rješenje o namirenju u stečajnom postupku sud po službenoj dužnosti utvrđuje sve činjenice koje su važne za predstečajni i stečajni postupak te radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze (čl. 11. st. 3. SZ-a). Uz sve naprijed navedeno temeljem čl. 90. st. 1. SZ-a rad stečajnoga upravitelja nadzire sud, odbor vjerovnika i skupština vjerovnika koji su ovlašteni u svako doba zatražiti od njega obavijesti ili izvješća iz čl. 89. st. 2. SZ-a. Dakle sud ima pravo u svakom trenutku pozvati stečajnog upravitelja na ispravak i dopunu obračuna troškova ako prilikom vršenja nadzora nad njegovim radom posumnja da taj obračun nije pravilno izrađen. Stoga neosnovano žalitelj tvrdi kako je sud počinio bitnu povredu odredaba Zakona o parničnom postupku i pogrešno primijenio odredbe Stečajnog zakona te da je preuzeo dužnost stečajnog upravitelja da raspodjeli postignutu kupovninu, jer je u nadležnosti suda a ne stečajnog upravitelja donošenje rješenja o namirenju.

10. Pozivanje prvostupanjskog suda u obrazloženju rješenja na odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske koje nisu javno objavljene nije od utjecaja na zakonitost prvostupanjskog rješenja iz razloga što pozivanje na navedene odluke nije utjecalo na činjenično stanje koje je prvostupanjski sud pravilno utvrdio. Uz sve naprijed navedeno niti jednim pozitivno pravnim propisom nije propisano da se sud u obrazloženju svoje odluke ne može pozvati na odluke koje nisu javno objavljene.

11. Vezano uz žalbene navode kako u imovinu stečajnog dužnika spadaju tražbine prema Libiji u iznosu od 71.162.352,90 kn bez obzira što iste nisu unovčene i pokretnine koje nisu unovčene valja reći kako su navedene tvrdnje neosnovane. Temeljem čl. 134. st. 1. SZ-a stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka. Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika (čl. 134. st. 2. SZ-a). Dakle samo likvidna imovina (ona imovina s kojom stečajni dužnik može raspolagati) čini stečajnu masu jer samo iz nje se mogu namirivati troškovi postupka i tražbine vjerovnika. Sporna i nenaplative imovine ne predstavlja stečajnu masu jer ista nije likvidna imovina.

12. Suprotno tvrdnjama žalitelja iznesenim u žalbi u ponovljenom postupku prvostupanjski je sud u potpunosti postupio po uputi iz rješenja ovog drugostupanjskog suda poslovni broj PŽ-2985/2021 od 15. lipnja 2021. te je točno utvrdio vrijednost stečajne mase i postotak učešća razmjernih troškova stečajnog postupka koji terete nekretninu razlučnog vjerovnika. Za svoj zaključak iznio je jasne i argumentirane razloge te je svaku stavku troška detaljno obrazložio.

13. Pravilno prvostupanjski sud zaključuje kako i razlučni vjerovnik treba participirati u namirenju ukupnih troškova stečajnog postupka, jer je stečajni postupak generalna ovrha u kojoj sudjeluju svi dužnikovi vjerovnici istovremeno.

14. Polazeći od toga da je stečajni postupak, postupak koji se provodi radi skupnoga namirenja vjerovnika stečajnoga dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima (čl. 2. st. 2. SZ-a) i da stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbina vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika (čl. 134. st. 2. SZ-a), pravilno je prvostupanjski sud zaključio da svi vjerovnici trebaju razmjerno sudjelovati u namirenju svih troškova stečajnoga postupka.

15. Prema odredbi čl. 248. SZ-a od utška će se namiriti troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava, a od preostalog iznosa bez odgode će se namiriti tražbina razlučnog vjerovnika, te preostali iznos predati stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika. Obračun troškova unovčenja propisan je odredbom čl. 254. SZ-a i određuju se paušalno u iznosu od 5% od utška. Ako su stvarno nastali troškovi unovčenja znatno niži ili viši, odredit će se u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

16. Dakle, osnovno je pravilo da se troškovi unovčenja predmeta određuju paušalno u iznosu od 5% od utška, ali ako su troškovi unovčenja znatno niži ili viši odredit će se u stvarnoj visini, s tim da ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja. Stvarno nastali troškovi (npr. naknada Financijskoj agenciji za održavanje elektroničke javne dražbe, procjena predmeta, sudski troškovi i slično) su troškovi unovčenja i oni su nastali u postupku unovčenja predmeta razlučnog prava. Međutim, troškovi mogu biti i indirektni

(neizravni), a mogu nastati i kao ostale obveze stečajne mase, koji također u širem smislu čine troškove unovčenja (npr. trošak vođenja knjigovodstva stečajnoga dužnika, trošak vođenja žiro-računa kod banke, najam poslovnog prostora u kojemu je sjedište stečajnog dužnika i slično). U stečajnom postupku stečajni upravitelj dužan je s jednakom dužnošću skrbiti o cjelokupnoj imovini stečajnoga dužnika koja ulazi u stečajnu masu neovisno je li opterećena razlučnim pravom ili ne. Skrb o imovini može prouzročiti troškove od kojih neki izravno terete određene stvari (izrada parcelacijskog elaborata, premija osiguranja, komunalna naknada, vodna naknada, slivna naknada, troškovi čistoće, troškovi plina, troškovi el. energije, čuvarska služba, čišćenja nekretnine, troškovi redovnog održavanja nekretnine, troškovi održavanja okoliša i slično), a drugi troškovi terete cjelokupnu stečajnu masu.

17. Nije sporno da se troškovi unovčenja koji su u izravnoj vezi s predmetom razlučnog prava namiruju iz utrška ostvarenog prodajom nekretnine. Međutim, uzimajući u obzir odredbu čl. 134. st. 2. SZ-a i pojedini troškovi koji nisu u izravnoj vezi s unovčenjem određenog predmeta na kojem je zasnovano razlučno pravo (primjerice, trošak vođenja knjigovodstva stečajnoga dužnika nije u izravnoj vezi s unovčenjem predmeta, ali stečajni dužnik na temelju zakona mora voditi knjigovodstvo, trošak nagrade stečajnom upravitelju, trošak ostalih izdataka stečajnoga upravitelja, neke druge obveze stečajne mase) trebaju se moći razmjerno namiriti iz cijene postignute prodajom, a razmjer se utvrđuje prema vrijednosti stvari na kojoj postoji razlučno pravo u odnosu na vrijednost ostale imovine stečajnoga dužnika. Bitno je da su ti troškovi, koji su u stvari tražbine vjerovnika stečajne mase i prvenstveno se namiruju iz stečajne mase, stvarno nastali te da postoji obveza stečajnog upravitelja da o njima vodi računa tijekom cijelog stečajnog postupka prema odredbi čl. 157. SZ-a.

18. Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je sve odlučne činjenice prvostupanjski sud pravilno ocijenio, što prihvaća i ovaj sud, a razlučni vjerovnik žalbenim navodima nije doveo u sumnju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja. Prvostupanjski sud je u pobijanom rješenju naveo jasne i neproturječne razloge zbog kojih su navodi žalitelja o počinjenju bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava u cijelosti neosnovani.

19. Okolnost da razlučni vjerovnik ne može namiriti cjelokupnu tražbinu ne utječe na njegovu obvezu namirenja troškova unovčenja predmeta razlučnog prava i to iz razloga što je oslobođen plaćanja kupovnine.

20. Stoga je valjalo odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje prema odredbi čl. 380. t. 2. ZPP-a u vezi s čl. 10. SZ-a.

21. Na kraju se ukazuje prvostupanjskom sudu kako ubuduće treba voditi računa:

- da se predaja nekretnine vrši zaključkom a ako se kao u konkretnom slučaju treba donijeti rješenje kojim se nalaže plaćanje troškova kupcu koji je oslobođen plaćanja kupovnine to rješenje ne treba sadržavati navođenje kako će se nekretnina

predati kupcu tek kada plati troškove, jer se zaključkom a ne rješenjem, vrši predaja nekretnine kupcu u skladu s čl. 108. st. 4. OZ-a;

- da su stečajni postupci hitni (čl. 11. st. 2. SZ-a) i da u njima sve odluke treba donositi bez suvišnog odgađanja.

Zagreb, 20. kolovoza 2024.

Predsjednica vijeća
Dubravka Zubović

Broj zapisa: **9-3086b-9a99a**

Kontrolni broj: **07cf2-70737-6cd54**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Dubravka Zubović, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.